

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 554/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om försäljningen av statsbolaget Raskone

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 554/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Paavo Arhinmäki /vänst:

På vilket sätt söktes eventuella köpare till Raskone Ab, hur valdes köparen ut, hur bestämdes försäljningspriset för bolaget och på vilken grund har handlingarna gällande försäljningen sekretessbelagts i sin helhet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Staten frångick ägandet av Raskone Ab genom en försäljning i början av 2018 eftersom staten inte hade något strategiskt intresse för ägande i Raskone. Raskone är ett bolag som tillhandahåller service för nyttofordon, med en statlig ägarandel på 85 procent. Raskones strategi baserades på flermärkeskompetens och konkurrerade med fordonstillverkarna. De resterande 15 procenten av Raskone ägdes av det helt statligt ägda specialtjänstbolaget Governia Oy. Riksdagen hade redan 2009 gett befogenhet att sälja hela aktiestocken.

Raskones historia sträcker sig till 1994 då affärsverket Valtion Korjaamo grundades ur Vägverkets samt Vatten- och miljöverkets verkstäder. Affärsverkets verksamhet bolagiserades 1.1.1999 till Raskone Ab. Med hjälp av Raskone Ab monterade staten ner överkapacitet i sina reparationsverkstäder och uppnådde betydande besparingar.

Raskones ekonomiska resultat under tiden med statligt ägande har redan under lång tid varit svagt och trots försäljning av tillgångar har bolagets resultat varit positivt bara i undantagsfall. Bolagets omsättning har minskat under flera år och många åtgärder har inletts i bolaget för att förbättra lönsamheten. Prognosen för Raskones förmåga att vända sin verksamhet till permanent vinstgivande under statligt majoritetsägande var trots åtgärderna dålig, och utvecklingen på bolagets potentiella marknad var negativ. Utveckling av Raskone skulle ha krävt ytterligare kapitalinsatser vilket med tanke på bolagets ekonomiska utsikter inte var motiverat ur statens perspektiv.

Statsrådets kansli som ansvarig part för Raskones ägarstrategi anställde sommaren 2015 en ekonomisk rådgivare för att utreda bolagets situation och ägarnas alternativ. Utredningsarbetet blev klart hösten 2015 och rådgivarens rekommendation var att det bästa alternativet för staten skulle vara att lösgöra sig från ägandet i bolaget. Det enda oklara var tidpunkten för försäljningen som var kopplad till resultatutvecklingen i bolaget för 2015.

Den ekonomiska rådgivaren listade en mängd parter som skulle kunna vara intresserade av att äga Raskone. I början av 2016 var rådgivaren i kontakt med cirka 80 parter, bland dessa såväl inhemska som utländska industriella aktörer och investerare. Sammanlagt åtta anbud erhöles för Raskone. Under våren 2016 lämnade sex parter ett preliminärt anbud på bolaget. Anbuderna var inte bindande. Förhandlingar inleddes med en kandidat men avslutades utan resultat.

Svar på skriftligt spørsmål SSS 554/2018 rd

Under våren 2017 erhöles åter ett preliminärt, icke bindande anbud på Raskone, Detta ledde inte till förhandlingar. Hösten 2017 kontaktade en representant för Lease Deal Group Oyj statsrådets kansli efter att av Raskones dåvarande styrelseordförande hört att staten var villig att släppa ägandet i Raskone. Försäljningsavsikterna hade tagits upp med Lease Deal Group på grund av koncernens ägande i Vaunula. Kärnverksamheten i Vaunula är bilförsäljning men där ingår också service- och reparationstjänster. Lease Deal Group lämnade ett anbud på Raskone senare samma höst.

Den ekonomiska rådgivaren som anställdes för uppdraget gjorde en värdering av Raskone som en del av sitt utredningsarbete. Lease Deal Groups pris överträffade rådgivarens förväntningar och var det bästa priset som kunde fås på marknaden vid försäljningstidpunkten. Priset var bättre än i anbud som erhållits tidigare mätt som till exempel bolagets värde i förhållande till bruttoreultat. Strukturen i den affär som Lease Deal Group föreslog var också enkel vilket minskade statens risker i anknytning till försäljningen.

Det slutliga försäljningspriset avtalades i förhandlingar med Lease Deal Group. Lease Deal Group betalade sammanlagt cirka 7,7 miljoner euro för Raskone. Köpesumman utgjordes av cirka 3,2 miljoner euro som betalades för aktierna, av detta fick staten cirka 2,7 miljoner euro och Governia cirka 0,5 miljoner euro. Den resterande delen av köpesumman utgjordes av en efterställd lånefordran inklusive räntor som i sin helhet betalades till staten.

Statsrådets kansli har inte sekretessbelagt handlingarna gällande Raskone-försäljningen i sin helhet. I anslutning till överlämnande av uppgifter ska det beaktas att enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) (i fortsättningen offentlighetslagen) gäller sekretess för såväl statens som ett privat företags affärshemligheter och myndighet får inte lämna uppgifter om handlingar som är sekretessbelagda. De handlingar i anslutning till Raskone-försäljningen som begärts ut innehåller mycket affärshemligheter av vilken anledning man som utgångspunkt har förhållit sig negativ till att överlämna de handlingar som Suomen Kuvalehti begärt. Den tjänsteman som ansvarat för ärendet har som enskild tjänstemans lösning beslutat att inte lämna ut de begärda handlingarna som helhet med hänvisning till sekretessgrunder enligt offentlighetslagen. Samtidigt har de som begärt uppgifter getts möjlighet att begära ett formellt beslut av statsrådets kansli som kan överklagas.

Statsrådets kansli lämnade [11.1.2019] överklagningsbara beslut på Suomen Kuvalehtis begäranden om uppgifter i anslutning till ärendet. Statsrådets kansli beslöt att lämna ut de begärda handlingarna så att de delar som enligt statsrådets kanslis bedömning innehåller affärshemligheter döljs. Statsrådets kansli har agerat så öppet som det är möjligt när man svarat på begäranden om uppgifter.

Helsingfors 25.1.2019

Näringsminister Mika Lintilä